

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Поляруш С.І., доцент кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права, кандидат історичних наук, доцент

Обговорено та рекомендовано до затвердження вченою радою факультету історії та права

«30» серпня 2018 року, протокол № 1

Голова вченої ради факультету

(підпис)

Філоретова Л.М.
(прізвище, ініціали)

Програму схвалено на засіданні кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права

Протокол № 1 від «28» серпня 2018 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Соболь Є.Ю.
(прізвище, ініціали)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Захист права інтелектуальної» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності «081 Право».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є правові норми по охороні та захисту прав інтелектуальної власності.

Міждисциплінарні зв'язки. Вивчення дисципліни передбачає знання норм конституційного права, цивільного права і процесу, адміністративного права і процесу, господарського права і процесу, кримінального права і процесу

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових частин:

1. Розділ 1. Інтелектуальна власність як правовий інститут. Захист авторських і суміжних прав

2. Розділ 2. Правовий захист у сфері промислової власності та комерційних позначень.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Захист права інтелектуальної власності» є поглиблення знань студентів-магістрів у сфері представництва і захисту прав інтелектуальної власності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Захист права інтелектуальної власності» є:

- з'ясування базових понять права інтелектуальної власності, видів правопорушень, та особливостей їх здійснення у глобальному світі;
- визначення основних засад правової охорони інтелектуальної власності;
- характеристика механізмів захисту прав інтелектуальної власності в Україні;
- вивчення правових норм регулювання діяльності державної системи охорони і захисту інституту інтелектуальної власності в Україні.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у магістранта мають бути сформовані такі *компетентності*:

- знати основні інститути права інтелектуальної власності та засади формування відповідної нормативної бази;
- орієнтуватися у міжнародних стандартах охорони і захисту права інтелектуальної власності, розроблених Всесвітньою організацією інтелектуальної власності та іншими міжнародними організаціями;
- володіти нормативно-правовими основами функціонування державних органів та недержавних організацій по захисту права інтелектуальної власності;
- критично осмислювати й логічно розв'язувати складні задачі та проблеми у сфері захисту інтелектуальної власності, що потребують міждисциплінарних підходів;
- визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти, виявляти та критично й системно аналізувати проблеми правового регулювання сфери

захисту інтелектуальної власності, пропонувати способи їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності;

- формувати правові позиції й належним чином обґрунтовувати їх, посилаючись на норми чинного вітчизняного законодавства, положення Паризької конвенції про охорону промислової власності та Бернської конвенції про охорону літературних та художніх творів, прецедентну практику ЄСПЛ;

- застосовувати норми права, розуміти правовий характер і значення документів, створювати й оформлювати окремі види документів відповідно до правил;

- проводити правороз'яснювальну та правопросвітницьку роботу, консультувати зацікавлених осіб з питань охорони і захисту об'єктів інтелектуальної власності;

- розробляти проекти й управляти ними, творчо застосовувати існуючі та/або генерувати нові правові ідеї, брати на себе ініціативу та відповідальність, бути наполегливим у досягненні поставленої мети;

- свідомо реалізовувати особисті немайнові та майнові права та виконувати обов'язки, що виникають при створенні об'єктів інтелектуальної власності, займати активну громадянську позицію;

- поважати честь і гідність людини та людини-творця, діяти згідно з вимогами професійної етики;

- систематично підвищувати рівень професійної компетентності, у т. ч. самостійно, продовжувати навчання з високим ступенем автономії;

- конструктивно взаємодіяти з колегами, експертами, у т. ч. з інших галузей знань, узгоджувати дії у процесі спільної діяльності під час навчання, виконання професійних обов'язків, вирішуючи складні правові питання.

1.4. Програмними результатами навчання є:

- розуміння, аналізування, коментування суспільно-правових процесів і явищ у сфері інтелектуальної власності на основі інформації, отриманої з різних джерел, здатність формулювати та висловлювати обґрунтовані судження;

- вміння дискутувати на теми особливостей захисту окремих об'єктів інтелектуальної власності, висловлювати та коректно відстоювати власні позиції;

- вміння проводити науково-правові дослідження з проблематики охорони і захисту права інтелектуальної власності;

- здатність дотримуватися академічної доброчесності;

- навички аналізу й узагальнення теорій, концепцій, підходів, критичного оцінювання суперечливих наукових позицій;

- вміння подати власне обґрунтоване бачення розв'язання проблем у сфері охорони і захисту інтелектуальної власності;

- вільно володіти письмовою та усною державною мовою, правильно використовувати правничу термінологію;
- активно використовувати інформаційні технології і бази даних у правничій діяльності;
- дотримання професійних стандартів, професійної етики, у т. ч. щодо нерозголошення конфіденційної інформації;
- усвідомлення необхідності у самовдосконаленні, систематичному підвищенні професійного рівня;
- уміння розробляти документи охоронного характеру в сфері інтелектуальної власності з дотриманням процесуальних вимог, процесуальних строків;
- здатність ефективно працювати в команді за узгодженим планом, оцінювати та коригувати його, своєчасно та якісно виконувати доручення, виявляти ініціативу;
- уміння організовувати правопросвітницькі заходи з метою підвищення рівня правової культури населення, розробити навчально-методичні матеріали;
- здатність аналізувати та узагальнювати судову практику, у т. ч. акти ВСУ, практику ЄСПЛ та використовувати відповідні результати для обґрунтування правової позиції, формування правових висновків;
- уміння збирати документи, інші матеріали для вирішення правової проблеми, працювати з матеріалами справи, аналізувати їх, робити виписки, копії, обирати адекватні форми та засоби захисту особистих немайнових та майнових прав та інтересів творців та їх правонаступників.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **90** годин **3** кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Розділ 1. Інтелектуальна власність як правовий інститут. Захист авторських і суміжних прав

Тема 1. Загальна характеристика права інтелектуальної власності

Поняття творчої та інтелектуальної діяльності. Інтелектуальна діяльність та її місце в соціально-економічному розвитку суспільства. Види інтелектуальної діяльності. Духовна діяльність. Науково-технічна діяльність. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обігу, товарів, послуг. Нетрадиційна творча діяльність.

Поняття права інтелектуальної власності. Право володіння, користування, розпорядження інтелектуальною власністю. Види права інтелектуальної власності: особисті немайнові та майнові права. Система права інтелектуальної власності. Система законодавства права інтелектуальної власності.

Становлення та розвиток системи інтелектуальної власності до ХХ ст. Роль міжнародних конвенцій в розвитку системи інтелектуальної власності. Паризька конвенція про охорону промислової власності 1883 року. Національний режим для всіх держав-учасниць та право пріоритету. Бернська

конвенція про охорону літературних і художніх творів 1886 року. Паризький акт від 24 липня 1971 року. Встановлення мінімальних строків охорони творів. Всесвітня організація інтелектуальної власності (1967 р. Стокгольм). Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм та організацій мовлення 1961 року. Вашингтонський договір про інтелектуальну власність стосовно інтегральних мікросхем 1989 року.

Становлення системи охорони інтелектуальної власності в незалежній Україні. Три етапи розвитку та становлення системи охорони інтелектуальної власності в Україні. Національне законодавство про інтелектуальну власність. Цивільний кодекс України як джерело регулювання права інтелектуальної власності. Державний департамент з питань інтелектуальної власності Міністерства економічного розвитку та торгівлі. Український інститут інтелектуальної власності (Укрпатент), основні судово-експертні установи, які мають право проводити судові експертизи об'єктів інтелектуальної власності. Реформування державної системи органів управління проблемами інтелектуальної власності. Недержавні організації по захисту прав інтелектуальної власності. Всеукраїнська організація патентних повірених. Вищий суд з питань інтелектуальної власності.

Загальна характеристика об'єктів права інтелектуальної власності. Проблема визначення об'єктів права інтелектуальної власності. Ознаки охороноздатності об'єктів права інтелектуальної власності. Види об'єктів права інтелектуальної власності.

Загальні положення щодо визначення суб'єктів права інтелектуальної власності. Суб'єкт права інтелектуальної власності – фізична особа(громадянин України, особа без громадянства, іноземець) та юридична особа.

Тема 2. Захист авторських та суміжних прав.

Поняття авторського права, його функції та нормативна база.

Об'єкти авторського права - літературні письмові твори белетристичного, публіцистичного, наукового, технічного або іншого характеру (книги, брошури, статті тощо); виступи, лекції, промови, проповіді та інші усні твори; комп'ютерні програми; бази даних; музичні твори з текстом і без тексту; драматичні, музично-драматичні твори, пантоміми, хореографічні та інші твори, створені для сценічного показу та їх постановки; аудіовізуальні твори; твори образотворчого мистецтва; твори архітектури, містобудування та садово-паркового мистецтва; фотографічні твори; твори ужиткового мистецтва; ілюстрації, карти, плани, креслення, ескізи, сценічні обробки творів та обробки фольклору, придатні для сценічного показу; збірники творів, збірники обробок фольклору, енциклопедії та антології, збірники звичайних даних, інші складені твори.

Об'єкти суміжних прав – виконання, фонограми, відеограми, передачі, програми організацій мовлення.

Автори, як суб'єкти права інтелектуальної власності. Підстави набуття авторства. Знак охорони авторського права. Співавторство та його види.

Складений твір. Визначення авторства. Співвідношення авторської дієздатності із цивільною. Іноземні громадяни як автори.

Правонаступники, як суб'єкти авторських та суміжних прав. Правонаступники за законом і правонаступники за договором.

Держава як володілець прав інтелектуальної власності. Підстави набуття державою прав інтелектуальної власності.

Виникнення суб'єктивних прав інтелектуальної власності. Особисті немайнові права суб'єктів авторських і суміжних прав. Право авторства. Право перешкоджати будь-якому посягання на право інтелектуальної власності. Право на недоторканність твору. Право на авторське ім.»я..

Майнові права суб'єктів авторських і суміжних прав. Право на використання твору. Виключне право дозволяти використання твору Виключне право перешкоджати неправомірному використанню твору.

Розпорядження майновими правами у сфері інтелектуальної власності.

Обов'язки суб'єктів інтелектуальної власності.

Права та обов'язки власників суміжних прав.

Момент виникнення права ІВ на твори науки, літератури, мистецтва та об'єкти суміжних прав. Умови правової охорони суміжних прав – виконання, фонограм, відеограм, передач, програм організацій мовлення. Зміст автоматичної охорони прав інтелектуальної власності. Законодавче обмеження авторських і суміжних прав.

Поняття авторського договору як способу захисту авторських прав. Види авторських договорів. Права та обов'язки сторін. Припинення і розірвання авторського договору. Видавничий договір. Особливості укладання видавничих договорів з неповнолітніми. Виплата винагороди за створення і використання твору. Договори про депонування рукописів. Постановочний договір. Сценарний договір. Договори художнього замовлення. Договори на використання у промисловості творів декоративно - прикладного мистецтва. Договори на створення і використання об'єктів суміжних прав.

Охорона та захист права інтелектуальної власності, їх співвідношення. Загальні положення про систему захисту прав інтелектуальної власності. Способи захисту прав інтелектуальної власності.

Основні порушення в сфері авторських та суміжних прав. Загальна характеристика органів по захисту авторських і суміжних прав. Державний інспектор з інтелектуальної власності Реформування системи організацій колективного управління майновими правами. Вищий суд з питань інтелектуальної власності.

Цивільно-правовий захист права інтелектуальної власності. Порядок захисту авторських та суміжних прав. Види та порядок відшкодування при порушенні авторських та суміжних прав. Кримінально-правовий захист права інтелектуальної власності. Адміністративно-правовий захист права інтелектуальної власності.

Судова практика захисту авторських прав, зарубіжний досвід захисту авторських та суміжних прав. Особливості розгляду спорів, що впливають із авторських та суміжних прав в судах.

Міжнародні організації колективного управління правами суб'єктів інтелектуальної власності. Незалежна міжнародна асоціація кінопродюсерів, міжнародна організація акторів, міжнародна організація музикантів.

Прогалини в законодавстві України щодо захисту авторських і суміжних прав.

Розділ 2. Правовий захист у сфері промислової власності та комерційних позначень.

Тема 3. Захист права інтелектуальної власності на винаходи та промислові зразки .

Поняття патенту та патентного права. Перші патентні закони. Нормативна база патентного права.

Об'єкти промислової власності – винаходи, корисні моделі, промислові зразки, раціоналізаторські пропозиції: визначення та класифікація.

Суб'єкти патентних прав: винахідники, раціоналізатори, дизайнери.

Права роботодавців як суб'єктів права інтелектуальної власності, особливості їх прав.

Замовники, як суб'єкти права інтелектуальної власності. Представники. Патентні повірені. Їх функції.

Правонаступники, як суб'єкти інтелектуальної власності.. Правонаступники по закону і правонаступники по договору.

Держава як володілець прав інтелектуальної власності. Підстави набуття державою прав інтелектуальної власності.

Оформлення прав на об'єкти промислової власності. Процедура державної реєстрації об'єктів промислової власності як спосіб захисту патентних прав. Порядок подання заявки та її зміст (опис об'єкта, формула винаходу, креслення, реферат). Формальна та кваліфікована експертиза. Мета формальної експертизи. Деклараційний патент. Мета і зміст кваліфікаційної експертизи. Умови прийняття іноземної заявки. Пріоритет заявки. Державна реєстрація патенту. Патент як техніко – юридичний документ.

Права та обов'язки власника винахідника, раціоналізатора, дизайнера та патентоволодільца. Патентний повірений як захисник патентних прав.

Процедура патентування як спосіб захисту патентних прав. Умови патентування об'єктів промислової власності в іноземних державах. Заявка про закордонне патентування. Договір про патентну кооперацію(РСТ). Міжнародна попередня експертиза.

Конвенція про видачу європейських патентів. Європейські патенти. Євразійська патентна конвенція 1994 року.

Особливості договорів у сфері патентного права. Форма договору. Умови дійсності договорів. Зміст договору. Реєстрація договорів у сфері промислової власності.

Загальна характеристика договорів у сфері науково-технічної діяльності. Договори на створення об'єктів промислової власності. Договори на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських і технологічних робіт.

Строки охорони патентних прав та їх подовження. Охоронні знаки. Припинення правової охорони об'єктів промислової власності. Припинення дії патенту. Визнання патенту недійсним.

Патентні спори, що вирішуються у судовому порядку. Порушення патентних прав та їх захист за цивільним, адміністративним та кримінальним законодавством.

Прогалини в українському законодавстві щодо захисту патентних прав.

Тема 4. Захист прав інтелектуальної власності на комерційні позначення

Поняття та види засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту: комерційні найменування, торговельні знаки і знаки для товарів і послуг (торговельна марка), найменування місця походження товару.

Нормативно-правова база регулювання відносин у сфері комерційного найменування. Прогалини у вищесказаному законодавстві. Поняття комерційного (фірмового) найменування. Принципи та функції комерційного найменування. Строки правової охорони. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування. Права осіб щодо використання комерційного найменування. Захист прав на комерційне найменування.

Поняття торговельної марки. Суб'єкти права на торговельну марку. Набуття права інтелектуальної власності на торговельну марку. Випадки не надання правової охорони торговельній марці. Порядок видачі свідоцтва. Суб'єкти майнових прав на торговельну марку. Майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку. Поняття використання торговельної марки. Строки чинності і припинення дії свідоцтва.

Поняття географічного зазначення походження товару. Види зазначень походження товару: просте, кваліфіковане (назва місця походження товару, географічне зазначення походження товару). Відмінності між ними. Суб'єкти права інтелектуальної власності на географічне зазначення походження товару. Правова охорона зазначення походження товару. Порядок видачі свідоцтва. Майнові права інтелектуальної власності на географічне зазначення походження товару. Способи використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару. Права власника свідоцтва. Строк чинності свідоцтва.

Порушення в сфері комерційних позначень. Правовий захист інтелектуальної власності на комерційні позначення.

Тема 5. Правовий захист окремих об'єктів інтелектуальної власності

Поняття наукового відкриття та його специфічний статус. Об'єкти та суб'єкти наукових відкриттів та їх специфічний статус. Особисті немайнові права автора відкриття. Нормативно-правова база по захисту прав авторі відкриттів та її недоліки.

Право інтелектуальної власності на сорти рослин і породи тварин. Поняття сорту рослин і породи тварин. Суб'єкти власності. Різновиди сорту :клон, лінія, гібрид першого покоління, популяція. Умови охороноздатності сорту рослин:

новизна, відмінність, однорідність, стабільність. Вимоги до назви сорту рослин. Порядок набуття прав на сорт рослин. Державна реєстрація прав на сорт рослин. Як спосіб захисту прав на інтелектуальну власність. Державна реєстрація племінних тварин та племінних стад та її захисна функція. Види прав інтелектуальної власності на сорти рослин, породи тварин: особисті немайнові права засвідчуються державною реєстрацією, майнові права інтелектуальної власності на сорти рослин і породи тварин засвідчуються патентом, майнові права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин та породи тварин засвідчуються державною реєстрацією. Строки чинності майнових прав на сорти рослин і породи тварин. Збір за підтримання чинності прав на сорт. Примусова ліцензія на використання сорту. Вичерпання виключного права власника сорту. Обмеження майнових прав на сорт рослин. Припинення чинності майнових прав на сорт та визнання його нечинним. Відмова від майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин. Визнання права на сорт недійсним. Захист прав на сорт та породу державними і недержавними органами. Види спорів та рішення судів.

Право інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми. Поняття та характерні ознаки компонування ІМС. Суб'єкти права інтелектуальної власності на компонування ІМС. Співавтори. Порядок реєстрації компонування ІМС. Одержання правової охорони на компонування ІМС в іноземних державах. Права суб'єктів інтелектуальної власності на компонування ІМС. Способи використання. Ліцензійні договори та їх види як спосіб захисту прав інтелектуальної власності. Право попереднього користувача. Використання зареєстрованого компонування ІМС без дозволу володільця прав на нього. Визнання реєстрації топографії ІМС недійсною. Способи захисту прав на компонування ІМС.

Комерційна таємниця та ноу-хау як специфічні об'єкти інтелектуальної власності. Особливості їх захисту в Україні.

3. Рекомендована література

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. – К., 2018. – 128 с.
2. Цивільний кодекс України. – К., 2018. – 312 с.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення. – Ст. 51-2; 164-6–164-9; 164-13; 164-16; 164-17; 164-18. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua)
4. Кримінальний кодекс України. – Ст.176, 177, 228-232. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua)
5. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 2657-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
6. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 21 квітня 1993 р. № 3116-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12>
7. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3687-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>

8. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3688-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>
9. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 р. . URL: [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua)
10. Про племінну справу у тваринництві: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3691-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3691-12>
11. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
12. Про наукові і науково-технічну експертизу: Закон України від 10 лютого 1995 р. № 51/95 ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-вр>
13. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 7 червня 1996 р. № 236/96 ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80>
14. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем: Закон України від від 5 листопада 1997 р. № 621/97 ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621/97>
15. Про охорону прав на зазначення походження товарів: Закон України в від 16 червня 1999 р. № 752-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14>
16. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів і фонограм: Закон України від 23 березня 2000 р. № 1587-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1587-14>
17. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування: Закон України від 17 січня 2002 р. № 2953-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2953-14>
18. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 25 листопада 2015 р. № 848-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
19. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав: Закон України від 15 травня 2018 р. № 2415-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19>
20. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір: Постанова КМУ від 27 грудня 2001 р. № 1756-2001-п. URRL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-п>
21. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав: Постанова КМУ від 18 січня 2003 р. № 72 – 2003-п. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/72-2003-п>
22. Про затвердження розміру, порядку та умов виплати винагороди (роялті) за комерційне використання опублікованих з комерційною метою фонограм, відеограм, їх примірників та зафіксованих у них виконань: Постанова КМУ від 18 січня 2003 р. № 71-2003-п. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/71-2003-п>

23. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні: Постанова КМУ від 26 вересня 2018 р. № 774. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/774-2018-п>
24. Про схвалення Концепції реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні: Розпорядження КМУ від 1 червня 2016 р. № 402-2016-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/402-2016-р>
25. Про затвердження правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель: Наказ Міністерства освіти і науки України від 22 січня 2001 р. № з0173-01. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0173-01>
26. Про затвердження Правил складання, подання та проведення експертизи заявки на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару: Наказ МОН від 17 серпня 2001 р. № з0772-01. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0772-01>
27. Про затвердження Положення про Державний реєстр суб'єктів племінної справи у тваринництві: Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 13 червня 2-12 р. № 358. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1118-12>
28. Про затвердження Порядку присвоєння відповідного статусу суб'єктам племінної справи у тваринництві та Технологічних вимог до проведення селекційно-племінної роботи в галузі бджільництва: Наказ МАП від 19 червня 2015 р. № 234. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0809-15>
29. Про затвердження Правил складання і подання заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг: Наказ Держпатенту України від 28 липня 1995 р. № з0276-95. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0276-95>
30. Про затвердження Положення про свідоцтво на раціоналізаторську пропозицію та порядок його видачі: Наказ Державного патентного відомства України від 22 серпня 1995 р. № 129. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0323-95>
31. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 р. Интеллектуальная собственность: нормативно-правовые акты / Под общ. ред. А. Д. Святоцкого, В. П. Петрова. К.: Ин Юре, 1999. Т.2.
32. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 9 вересня 1886 р. Интеллектуальная собственность: нормативно-правовые акты/ Под общ. ред. А. Д. Святоцкого, В. П. Петрова. К.: Ин Юре, 1999. Т. 2.
33. Всесвітня конвенція про авторське право від 6 вересня 1952 р. Интеллектуальная собственность: нормативно-правовые акты / Под общ. ред. А. Д. Святоцкого, В. П. Петрова. К.: Ин Юре, 1999. Т. 2.
34. Конвенція про утворення Всесвітньої організації інтелектуальної власності від 14 липня 1967 р. Интеллектуальная собственность: нормативно-правовые акты / Под общ. ред. А. Д. Святоцкого, В. П. Петрова. К.: Ин Юре, 1999. Т.2.

Література:

1. Андрощук Г. Про обсяг правової охорони промислового зразка. Інтелектуальна власність. 2017. № 5. С. 20-26.
2. Артамонова Н., Лерантович Е. Технологія блокчей як об'єкт промислової власності: характеристика патентної активності. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2018. № 3. С. 60-71.
3. Берчій І. Основні показники діяльності у сфері охорони промислової власності України у I півріччі 2017 року. Інтелектуальна власність. 2017. № 7. С. 15-20.
4. Бошицький Ю.Л., Ващинець І.І. Правова охорона творів образотворчого мистецтва в Україні: Монографія. К., 2011. 222 с.
5. Дахно Й. Й. Патентно-лицензійна робота. К., 1996. 314 с.
6. Жарова В.О. Право інтелектуальної власності в системі права України. Навчальний посібник. К.: Ін-т інтелект.власн. і права, 2006. 108 с.
7. Зайківський О., Оністрат О. Відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності в оборонній сфері. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2018. № 4. С. 40-53.
8. Запорожець Л. Роль забезпечення позову. Огляд судової практики. Інтелектуальна власність. 2016. № 3. –С. 25-29.
9. Ієвіня О.В., Мироненко В.П., Павловська Н.В., Пилипенко С.А. Право інтелектуальної власності: схеми та роз'яснення: Навчальний посібник. К.:КНТ, 2010. 264 с.
10. Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика: Науково-практичне видання: У 4 т. / За ред. О. Д. Святоцького. К.: Ін Юре, 1999.
11. Інтелектуальна власність: Словник-довідник: У 2 т. / За заг. ред. О. Д. Святоцького. К.: Ін Юре, 2004. – 449 с.
12. Каргаполов Ю. Центр компетенції презентує нові механізми захисту прав в мережі Інтернет. Там же. 2016. № 6-7. С. 33-39.
13. Картусов В. Автор та видавництво: захист потреби суспільства. Там же. 2016. № 1. С. 11-18.
14. Кодинець А, Захист прав інтелектуальної власності в умовах впровадження судової реформи. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/3/3.pdf>
15. Кожарська І.Ю. Право інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності: Навч. посіб. К.: Держ.ін-т.інтел.власн., 2008. 144 с.
16. Кравець В.Р., Олюха В.Г. Право інтелектуальної власності (у запитаннях і відповідях). К.: Центр 0443бової літератури, 2012. 264 с.
17. Криволапчук В., Филь С. Правова охорона географічних зазначень у контексті Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2018. № 3. С. 60-69.
18. Мала енциклопедія права інтелектуальної власності / Редкол.: Ю.Л.Бошицький, В.М.Білоусов, І.І.Ващинець, А.Г.Жарінова, П.А.Калиниченко та ін. К., 2009. 388 с.
19. Манжул К.В. Інтелектуальна власність. Практичний посібник. Кіровоград, 2013. 110 с.

20. Мельник О. М. Проблеми охорони прав суб'єктів інтелектуальної власності в Україні: Монографія. Х., 2002. 544 с.
21. Одинець О. Правовий аналіз законодавчих ініціатив захисту авторського права в Інтернет. Інтелектуальна власність. 2016. № 2. С. 14-20.
22. Охорона промислової власності в Україні: Монографія / За ред. О. Д. Святоцького, В. П. Петрова. К.: Ін Юре, 1999. 416 с.
23. Петренко І. Охорона та захист авторських прав на назву літературного твору. Судова практика в Україні та інших країнах. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2018. № 1. С. 16-26.
24. Підпригора О. О. Інтелектуальна власність. Законодавство України про інтелектуальну власність. Х., 1997. 238 с.
25. [Потехіна В.О. Інтелектуальна власність: Навч. пос. К.: ЦУЛ. 2008. 414с.](#)
26. Право інтелектуальної власності: Акад.курс: Підручник для студ. вищ. навч. закл. / За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. К.: Ін Юре, 2007. 696 с.
27. Правова охорона комерційних позначень в Україні: проблеми теорії і практики: Зб. наук. статей / За заг. ред. Ю. С. Шемшученка, Ю. Л. Бошицького. К., 2006. 223 с.
28. Практичний посібник з оподаткування нематеріальних активів: Наук.-практ. вид. / За ред. О. Б. Бутнік-Сіверського. К.: Ін Юре, 2000. 214 с.
29. Ряботягова Л. Винахід і корисна модель як об'єкти договірної регуляції. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2018. № 4. С. 29-39.
30. Ступак С. «Гібридна війна піраній» за кошти організацій колективного управління. Там же. 2017. № 7. С. 5-15.
31. Ступак С. Майнові права на фонограми, відеограми і виконання. Там же. 2016. № 7. С. 25-30.
32. Ступак С. Аналіз термінології про публічне використання у законодавстві про авторське і суміжні права. Інтелектуальна власність. 2016. № 3. – С. 12-22.
33. Ткачук О. Деякі аспекти правової охорони нетрадиційних знаків для товарів і послуг. Там же. 2017. № 5. С. 11-19.
34. Хвостенко В., Махота А. Франчайзинг — комерційна концесія: практичні аспекти організації та істотні умови договору. Інтелектуальна власність. 2016. № 2. - С. 7-14.
35. Ходаківський Є. І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти [текст] навч. посіб. / Є. І. Ходаківський, В. П. Якобчук, І. Л. Литвинчук. К.: Центр учбової літератури, 2014. 276 с.
36. Цивільне право України: Підручник: У 2 кн. / За ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової. К.: Юрінком Інтер, 2015. 446 с.
37. Шишка Р. Б. Охорона права інтелектуальної власності. Авторсько-правовий аспект: Монографія. Х., 2002. 321 с.
38. Штефан А. Висновок експерта у цивільному судочинстві. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2018. № 2. С. 16-28.

39.Штефан О. Деякі питання юрисдикції Вищого суду з питань інтелектуальної власності щодо спірних авторських правовідносин. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2018. № 1. С. 5-10.

Інформаційні ресурси

1. [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua)
2. Журнал «Інтелектуальна власність». URL: [http://www/ intelvlas.com.ua](http://www/intelvlas.com.ua)
3. Журнал «Теорія і практика інтелектуальної власності». URL: <http://www.inprojournal.org/uk/category/archiv-nomeriv/>
4. Інститут інтелектуальної власності . URL: http://uipv.org/ua/index.html?_m=publications&_t=rec&id=3213

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання оцінювання усних відповідей під час практичних занять, написання контрольних робіт; проведення контролю за самостійною роботою (виконання тестових та юридичних завдань до практичних занять, презентація наукових досліджень).